

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чика бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

17 июнь, сешанба, 1997 йил
Сотувада эркин нархда. № 129 (1646)

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚҰМИТАСИДА

ЯНГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Олий Мажлис қўмиталарида сессия оралигида одатда иш қизғин бўлади. Янги қонун лойиҳалари тайёрланади, қабул қилинган қонунларнинг жойлардаги ижроси назорат-таҳлил этилади, қонунчиликка доир турли ташаббус, таклиф ва мулоҳазалар ўрганиб чиқилади.

Олий Мажлис Мулоффа ва ҳавфсизлик масалалари қўмитаси раиси Баҳриддин Наимовнинг маълум қилишича, қўмитада айтилган «Ҳарбий хизматчиларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси устида иш олиб бориляпти. Қўмита қошида унинг аъзолари, ҳуқуқшунос-мутахассислар, Мулоффа, Ички ишлар, Ижтимоий таъминот, Фавқулодда вазиятлар ҳамда Адлия вазирликлари вакилларидан иборат ишчи гуруҳи тузилган. Яқин кунлар ичида лойиҳанинг янги матни тайёр бўлади.

Ўз муҳбиримиз.

ЎЗБЕКИСТОН -- ОЗАРБАЙЖОН: АЗАЛИЙ ДЎСТЛИК, ҚАДИМИЙ ҲАМКОРЛИК

18 июнда Озарбайжон Республикаси Президенти Гайдар Алиевнинг Ўзбекистон Республикасига расмий ташрифи бошланади

Бу Озарбайжон раҳбарининг бизнинг мамлакатимизга дастлабки расмий ташрифи бўлгани билан Ўзбекистонга биринчи зиярати эмас.

Утган йилнинг кузида Гайдар Алиев Тошкентда бўлиб ўтган туркий тилли давлатлар раҳбарларининг учрашувида иштирок этган эди. У, шунингдек, буюк давлат арбоби Амир Темурнинг 660 йиллигига бағишланган юбилей тантаналарида қатнашган фахрли меҳмонлар орасида ҳам бўлган.

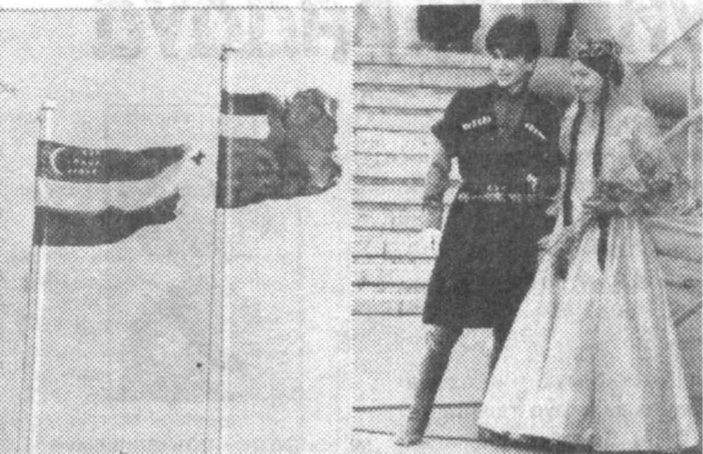
Шуни эслатиб ўтиш жоизки, ўзбек диёрида яшаётган 44 минг озарбайжон учун Ўзбекистон иккинчи Ватан ҳисобланади.

1989 йилнинг октябрдан Тошкентда фаолият кўрсатаётган Озарбайжон маданий маркази ҳузурда ташкил этилган раққоса қизлар ансамбли, «Гардашлик»,

«Ягона», «Чанни Бей» муסיкий ансамбллари ўз чиқишлари билан Ўзбекистондаги ватандошларини хушнуд этмоқдалар. Шунингдек, бу ерда озарбайжонлар бошқа миллат вакиллари билан биргаликда «Наврўз», давлатимизнинг мустақиллик байрамларини нишонламоқдалар.

Халқларимизнинг қадимий тарихий илдизи, кўп йиллик дўстлик аънаналари, ўзаро маданий ва ти-

жорат алоқалари икки мамлакат ўртасида узоқ келажақдаги ҳамкорликни ривожлантиришда, умумий масала ва муаммоларни ҳал қилишда, шубҳасиз, муҳим омили бўлиб хизмат қилмоқда.

1991 йилда имзоланган ҳамда 1996 йилда икки томон тасдиқлаган давлатларасора муносабатлар асослари тўғрисидаги шартнома яна 22 давлатлараро, ҳукуматлараро ва идоралараро ҳужжатлар-

нинг қабул қилиниши учун асос бўлди.

1996 йилнинг май ойида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов расмий ташриф билан Озарбайжон Республикасида бўлди. Ташриф давомида 18 ҳужжат имзоланди. Хар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш, автомобиль, темир йўл, ҳаво йўллари, ишлаб чиқариш кооперацияси, божхона масалалари, инвести-

цияларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш бўйича имзоланган шартномалар шулар жумласидандир.

1996 йилда икки мамлакат ўртасидаги товар аламушуви 8 миллион АҚШ долларини ташкил қилди. Озарбайжон экспортда -- машинасозлик маҳсулотлари, Ўзбекистон экспортда эса қурилиш материаллари асосий ўрин тутди.

Ўзбекистон -- Озарбайжон муносабатлари транспорт алоқаси (автомобиль ва темир йўллар, қувурлар), нефть ва газ комплекслари, Боку портидаги денгиз терминалларини таъмирлаш, «ЎздЭУавто» автомобилларини Озарбайжон бозорига етказиб бериш каби масалаларда истиқболли режалар бор.

Республикамиз ҳудудидаги учта ўзбек-озарбайжон қўшма корхонаси муваффақият билан фаолият кўрсата бошлади.

Улар электротехник жиҳозлар («Электрофон») ишлаб чиқариш, кондиционерларни етказиб бериш ва уларни таъмирлаш («Кондиционер») ҳамда тижорат («Ельвин-М») лойиҳалари устида иш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон ва Озарбайжон кўпгина халқаро масалалар бўйича ўхшаш мавқега эгадирлар. Хусусан, МДХ келажагини бизнинг давлатларимиз ҳукуматлари интеграция жараёнини суъий жадаллаштиришдан холи деб биладилар. Хамдўстлик мамлакатлари доирасида миллий структуралар устидан турадиган идоралар ташкил қилиш режаларига қўшилмайдилар.

Озарбайжон давлати раҳбарининг Ўзбекистонга навбатдаги ташрифи икки томонлама муносабатлар тарихида янги босқичнинг бошланиши сифатида қаралмоқда. Иқтисодиёт, маданият, ижтимоий соҳаларга доир ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашувчи катта мажмуадаги шартномаларнинг имзоланиши бу ташрифнинг тантанасини ифодалайди.

«ЖАҲОН» ахборот агентлиги.
А. Тўраев (ЎЗА)
олган суратлар.

• ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА ҚИШГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

Ёзнинг ҳозирги илик-иссиқ кунлари қиш мавсумига ҳар томонлама пухта ҳозирлик қўриш, тегишли моддий-техник заҳираларни вужудга келтириш учун айтиш қулай фурсатдир.

Зеро, қиш бепарволикни кечирмайди. Вазирлар Маҳкамаси яқинда «Республика халқ ҳўжалигини 1997-98 йиллар кузги-қишқи мавсумда ишлашга тайёрлаш тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Ушбу қарор жойларда қандай ижро этилмоқда?

14 июнь кунин Вазирлар Маҳкамасида республика халқ ҳўжалиги тармоқларини қиш мавсумига тайёрлаш масалалари комиссиясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди. Уни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқарди.

Манфадатдор вазирлик ва идоралар, концернлар, компания ва уюшмаларнинг раҳбар ходимлари,

шунингдек, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши раисининг, Тошкент шаҳри ҳамда барча вилоят ҳокимларининг ўринбосарлари, мутахассислар иштирок этган йиғилишда 1996 йилги иш якунлари таҳлил қилиниб, галдаги вазифалар белгилан олинди. Шунинг айтиш керакки, республикадаги бир қатор вилоят ва туманларда халқ ҳўжалиги тармоқларининг барқарор ишлашини таъминлаш, аҳолига коммунал хизмат кўрсатишини яхшилаш соҳасида муайян ютуқларга эришилмоқда. Истеъмолчиларга газ, сув, ёқилғи-энергетика ресурслари ўз вақтида етказиб берилмаётди.

(Давоми 3-бетда).

САТРАЛАРДА ЮРТ НАФАСИ «Халқ сўзи» ва ЎЗА муҳбирлари хабар қилади

• БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ САРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурдаги Стратегик ва шпигадаларо тадқиқотлар институтида «Барқарор тараққиёт ва табиий заҳиралар -- Ўзбекистон Республикасининг макроиктисодий сибёати» мавзусида халқаро семинар бошланди.

Семинарда республика камиздаги тегишли вазирликлар вакиллари, олимлар ва мутахассислар, шунингдек, Америка, Норвегия ва бошқа ривожланган хоржий

мамлакатларнинг нуфузли олий ўқув юртларидан келган олимлар иштирок этмоқда.

Семинарни Ўзбекистон Республикаси Макроиктисодиёт ва статистика вазирининг биринчи ўринбосари Шухрат Ғофуров очди.

Анжуманда сўзга чиққан АҚШнинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стэнли Эскудеро, шунингдек, Норвегия статистика университети доктори Арне Оен мазкур семинарда муҳокама этилажак масалалар Ўзбекистонда

амалга ошириляётган иқтисодий ислохотлар жараёнини янада чуқурлаштириш йўлида муҳим аҳамият касб этажанини таъкидладилар.

Анжуманинг биринчи иш қунида мамлакатимиздаги табиий ва минерал хомашёлар захираларидан оқилона фойдаланиш, янги қазима қонларини ўзлаштириш, бу борада чет эл сарможаларини янада кўпроқ жалб этиш учун қулай шарт-шароит яратиш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

• ПАХТА УРУҒЧИЛИГИ МУАММОЛАРИ

Самарқандда пахта уруғчилиги муаммоларига бағишланган семинар бўлиб ўтди. Анжуман вилоят ҳокимлиги, Жаҳон банки ҳамда «Глобан фактс» компанияси билан ўзаро ҳамкорликда ташкил этилди.

Семинарда соҳа олимлари, мутахассислари мамлакатимизда пахта уруғчилиги бўйича олиб бориляётган тадқиқотлар, ҳўжаликларини хусусийлаштириш, бизнес-режалар тузиш ва бу борадаги муаммолар ҳақида маъруза қилдилар.

Семинарда Жаҳон банкининг пахта уруғчилиги бўйича лойиҳаси ҳақида ҳам ўзаро фикр алмашилди.

• ҲОСИЛ МЎЛ БЎЛДИ

Хоразм вилоятида бу йил ҳар қачонгидан мўлғалла етиштирилади. Богот, Хонқа, Қўшқўпир туманларида ғаллазорларда ўрим-йғим, айниқса, авж олиб кетди. Қўшқўпир туманидаги Охунбобоев номи жамоа ҳўжалиги ғаллазорлари вилоятда биринчи бўлиб марғара етди. Ҳар гектар ердан ўртача 43 центнердан ҳосил олинди.

• ФАРҒОНАДА КИТОБ БАЙРАМИ

Фарғонада республика Давлат матбуот қўмитаси ташаббуси билан «Китоб байрами» ўтказилди. Унда Ғафур Ғулум номи, Ибн Сино номи, «Езувчи», «Ўзбекистон», «Камалак», «Ўқитувчи», «Фан» нашриётлари, шунингдек, Чўпон номидаги болалар нашриёти хо-

димлари иштирок этди. Шаҳар маданият ва истироҳат борига уларда чоп этилган бадий, нарий-оммавий китоблар намойиш қилинди.

Шу ерда давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон XXI бўсағасида: ҳавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва

тараққиёт кафолатлари» китобининг тақдимоти бўлиб ўтди. Сўзга чиққанлар Президентимизнинг мазкур асарида мамлакатимизда мустақиллик йилларида амалга оширилган буёвд-корлик ишлари теран таҳлил этилгани, келажагимиз уфқлари аниқ белгилан берилганини таъкидладилар.

• БОЗОР ИСЛОХОТЛАРИ ЙЎЛИДА

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМАСИ

16 июнь кунин Тошкентда, Банк-молия академиясида «Ўзбекистонда хусусийлаштириш инвестиция фондлари ва оммавий хусусийлаштириш: тажриба, ютуқлар ва хусусийлаштириш борасидаги халқаро тажриба» мавзусида халқаро семинар бошланди.

Семинарни Ўзбекистон ҳукумати, БМТ Тараққиёт дастури (ЮНИДО) ва Жаҳон банки ПИМГ халқаро аудит компанияси ва Тасис дастури билан ҳамкорликда ташкил этган. Бу тадбирдан кўзда тутилган мақсад хусусийлаштириш соҳасидаги етакчи халқаро экспертларнинг лекциялари, жонли мулоқот ёрдамида бозор инфратузилмасидаги муасасаларимиз мутахассисларини ўтиш даври муаммоларини ҳал этиш борасидаги жаҳон тажрибаси билан таништиришдан иборат.

Семинарда маъруза қилган Бош вазир ўринбосари, Давлат мулкани бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чкен бу нуфузли анжуман мустақил Ўзбекистоннинг ҳозирги даврдаги асосий муаммоларидан бири -- хусусийлаштириш инвестиция фондлари (ХИФлар)ни ривожлантиришга ва умуман, оммавий равишда хусусийлаштиришга баришланганини таъкидлади. Семинар иштирокчиларига ислохотлар қандай бораётгани, Ўзбекистон иқтисодиётининг ҳозирги ҳолати тўғрисида батафсил ахборот берилди. Чунончи, пулининг қадриетлиниши даражаси МДХ мамлакатлари ора-

сида Ўзбекистонда энг паст даражада бўлиб, яли ички маҳсулотнинг ўсиши кўрсаткичлари эса, энг юқоридир.

Хусусийлаштириш жараёнига одамларни жалб этиш, аҳоли камхарж табақаларининг ижтимоий муҳофазасини таъминлаш, республиканинг барча фуқаролари учун тенг имкониятлар яратишга доир ишларни самарали ташкил этиш учун Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ, бундан бир йил муқаддам инвестиция фондларини ташкил этиш бошланган эди. Шу вақт ичида 55 та ХИФ ва 65 та бошқарувчи компания ташкил қилиниб, улар хусусийлаштирилган корхоналар акцияларини аҳолига сотишда ёрдам бермоқда ва бу билан корхонанинг иқтисодий аҳволини мустаҳкамламоқда.

Семинар иштирокчилари, жумладан, хоржий мутахассислар ХИФлар ишининг ҳозирги аҳволини ҳамда Ўзбекистонда оммавий хусусийлаштириш ишлари қандай бораётганини, қимматли қорозлар бозорини, молиявий бошқарувини, аудит, менежмент ва маркетингнинг ривожлантириш масалаларини, хусусийлаштирилган корхоналар аҳволини яхшилаш йўлларини кўриб чиқдилар, шунингдек, бошқа кўп муаммолар ва уларнинг жаҳон тажрибаси асосида ҳал этиш йўллари ҳам муҳокама этилди.

Семинарда БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили Холд Малик иштирок этди.

(ЎЗА).

• ҲАМКОРЛИК ҚИРРАЛАРИ

НЕЪМАТЛАРНИНГ ЯНГИ «ЛИБОС»И

Андижон вилоятининг Ҳўжаобод туманидаги консерва заводида «Мадеспа» Ўзбекистон -- Мексика қўшма корхонаси барпо этилди. Бу ерда яқин орада пластик идишлар ишлаб чиқариш ҳамда унга табиий шартлар ва газли ичимликлар қўйиши йўлга қўйиш кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, қўшма корхона озик-овқат санаятига керак бўладиган турли ёриқлар ҳам ишлаб чиқаради. Бунинг учун маҳ-

суо босмаҳона ташкил этилмоқда. Қўшма корхонанинг лойиҳадаги йиллик қуввати 12 миллион шишадан иборат бўлади. Бу ерда ҳозирнинг ўзидаёқ қишлоқ ёшларидан ўттиз нафардан кўпроги иш билан таъминланди. Мева ва सबзавотлар пишиган пайтда ишчилар сонини икки баравар ошди.

К. НИЗОМОВ,
ЎЗА муҳбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 17 июнидан бошлаб ҳисоб ва боҳона тўловлари учун хоржий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгиледи: *)

1 Австралия доллари	46,41	1 Ҳангдоллари	7,45	1 Франк франки	10,55
1 Австрия шиллинги	5,07	1 Қуват доллари	204,26	1 Пивеня кронаси	7,96
1 Англия фунт стерлинги	101,06	100 Ливан фунти	4,02	1 Швейцария франки	42,88
10 Бельгия франкаси	17,27	1 Малайзия рингити	24,56	1 ЭКО	69,44
1 Голландия гульдени	31,70	1 Германия маркаси	35,64	10 Жаңубий Корея воно	0,70
10 Грекия драхмаси	2,25	1 Норвегия кронаси	8,51	10 Япония йенеси	5,42
1 Дания кронаси	9,36	1 Польша злотийаси	19,04	1 Украина гривнаси	10,69
1 БАА дирхами	16,82	1 Португалия эскудоси	3,52	1000 Беларусь рубли	2,30
1 АҚШ доллари	61,79	1 Сингапур доллари	43,30	1 Эстония кронаси	4,88
1 МСР фунти	18,25	1000 Туркия лираси	0,42	1 Ливан латри	108,21
1 Ирландия фунти	93,43	1 Финляндия маркаси	11,87	1 Латвия лити	15,45
1 Исландия кронаси	0,88			1 Қозғоғистон тенгеси	0,82
10 Испания песети	4,22			1 Қирғизистон соми	3,56
100 Италия лираси	3,63				
1 Канада доллари	44,75				

• ҲОКИМЛИКЛАРДА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ТАЯНЧИ

Президентимизнинг ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар ва ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда фуқаролар ўрнини охирига қўйишга қарор қилинган. Мунозарани тасида ҳуқуқий маданиятни ошириш тўғрисида билдирган фикр-мулоҳазалари катта аҳамиятга эга. Зотан, ҳуқуқий маданиятни юксалтирмасдан туриб, фуқаролик жамияти қуриш мумкин эмас.

Кеча Сурхондарё вилояти ҳокимлигида бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик ва

Ҳўжалик-процессуал кодекслари лойиҳалари муҳокамасига бағишланган йиғилишда ноҳиялар бу ҳақиқатни қайта-қайта таъкидладилар. Мунозарани Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Ф. Муҳиддинова бошлаб берди. Шундан сўнг сўзга чиққанлар ушбу кодекслар лойиҳалари юзасидан ўз таклиф ва мулоҳазаларини баён қилдилар.

Т. РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» муҳбири.

• ВИЛОЯТЛАРДА ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАР ЯҚДИЛЛИГИ

Самарқандда республика Фуқаролик-процессуал ва Ҳўжалик-процессуал кодекслари лойиҳалари муҳокамасига бағишланган семинар-кенгаш бўлди. Унда Олий Мажлиснинг вилоятдан сайланган депутатлари, ҳуқуқий муҳофаза қилиш идоралари раҳбарлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Кенгашда республика Олий Мажлиси Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Н. Исмоилов мазкур лойиҳалар хусусида тўхтади. Сўзга чиққанлар кодекслар лойиҳаларининг кенг жамоатчилик муҳокамасига қўйилиши, мутахассислар ва фуқароларнинг бу борадаги фикр-мулоҳазалари ўрганилиши уларнинг айрим бандларини янада аниқлаштириш ва такомиллаштириш имконини беришини таъкидладилар.

Семинар-кенгашда вилоят ҳокими А. Мардиев сўзга чиқди.

(ЎЗА).

*) валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олганни.

ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

СУВ ҚАДРИ

Унинг нечоғли юқорилигини хоразмликлар жуда яхши билишади

«Хоразмда ҳар бир томчи сув қадри!» Бу -- Президентимизнинг сўзлари. Утган йили бўлиб ўтган халқ депутатлари вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида юртбошимиз воҳада вуқудга келган сув муаммоси ҳақида тўхталиб, республика ҳукумати бу масалага алоҳида эътибор беражга ҳақида гапирганди. Мана, орадан бир йилдан ўзгариш рўй берди?

сувдан қолишмайди. Демак, воҳада ичимлик суви муаммоси билан имконият даражасида шуғулланилапти, дейишга асосимиз бор. -- Ўзбекистон ва АҚШ ҳукуматлари ўртасида тузилган меморандумга мувофиқ воҳадаги ичимлик суви ва канализация тармоқларини янгилаш, таъмирлаш, янги технологик ускуналар билан жиҳозлаш бўйича «Тоза сув, санитария ва саломатлик» лойиҳаси учун жаҳон «Тикланиш ва тараққиёт» банки 47,8 миллион АҚШ доллари ажратмоқчи. -- дейди вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бошқармаси бошлиги вазифасини бажарувчи Ойбек Каримов. -- Бу борада шартнома тузилган.

Ушбу лойиҳани амалга ошириш гуруҳининг Хоразмдаги вакили Полвонназар Солаевнинг таъкидлашича, режани бешта йўналиш бўйича амалга ошириш кўзда тутилган. Мазкур банкнинг тўлов тошириғига биноан, ҳар бир йўналишга сарфланадиган маблағни жаҳоннинг турли халқаро ташкилотлари, банк ва жамғармалари етказиб беради. Чунончи, Урганч шаҳрида ичимлик суви тармоқларини янгилаш ва ускуналашга кетадиган маблағни (10 миллион доллар ҳажмида) Кувайт халқаро жамғармаси, «Копарда» насос станцияси қурилиши харажатларини «Бинни энд Партнерс» компаниясининг лойиҳаси асосида Япония банки қўлайди. «Жайка» халқаро жамғармаси эса вилоят «Сувоқова» бошқармаси билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда.

Вилоятда бевосита давлат маблағлари ҳисобидан амалга оширилаётган ишлар ҳам талайгина. Узининг 2500 йиллик тўйига тараддуа кўраётган Ҳива шаҳрида эса оқова сув иншооти қурилиши авжида. Шу билан бирга, 1997 йилнинг охиригача воҳада турли маблағлар ҳисобига 190 километр узунликдаги сув қувурлари, беш километрик канализация тармоғининг ишга туширилиши ҳам режалаштирилган. Бир кеча-кундузда 200 минг кубометр сув етказиб бериш қувватига эга «Тўғйўйин-Урганч» қувурининг иккинчи навбати ҳам шу йил фойдаланишга топширилади.

Абдулла СОБИРОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Бухоро қадимдан хунармандчилик тараққий этган шаҳарлардан бири бўлган. Ҳозир ҳам бу ерда халқимизнинг кўҳна хунармандчилик анъаналарини давом эттириб келаётган кўлаб халқ усталари бор.

СУРАТЛАРДА: бухоролик машҳур қандакор Маҳмуд Гуломов (чапда) иш устида; зардўзлар Зарина ва Мунаввар Солиқовалар (ўртада) ўзлари тиккан маҳсулотларни намойиш этишяпти; кутубхона мудираси (ўртада) Азиза Эшбоева китобхона Ойгул Турдиевага Бухоро тарихига оид китобларни топишга кўмаклашяпти.

Ш. ШАРОПОВ (ЎЗА) олган суратлар.

ҚУТЛУФ ТҮЙГА ТАРАДДУС

Қашқадарь вилоятида мустақиллик байрамини ўтказиш бўйича ташкилий комиссия тузилиб, тегишли тadbирлар мажмуи тасдиқланганди. Ушбу қарорни шарҳлар экан, вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Турсунпўлат КАРИМОВ, жумладан, бундай деди:

-- Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги байрами халқимиз ҳаётида энг ёрқин кун сифатида муҳрланиб қолади. Шу боис бу кунни катта эҳтиром билан, табаррук сана сифатида қутиб олишимиз зарур.

Илгари байрамлар олдидан юбилей иншоотларини ишга тушириш бўйича кампанияозлик бошланиб кетарди. Эндиликда бунга барҳам берган ҳолда, истиқлолнинг тулқинларини кенг оммага тушунтиришимиз зарур. Тўғри, шаҳар ва кичикларни ободонлашти-

риш, атроф-муҳитни озода сақлаш ҳам зарур талаблардан бири. Байрам муносабати билан эса халқ хашарларини уюштирилади ва хиёбонлар барпо этилади, ободонлаштириш ишлари давом эттирилади. Белгиланган тadbирларга биноан, шунингдек, воҳанинг барча шаҳар ва туманларида «Мустақиллик -- инсон камолотининг асосий мезони» мавзусида илмий-амалий анжуманлар бўлиб ўтади. «Мустақиллик -- иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг бош омили» мавзусида маърифат ва маънавият кунлари, «Мустақиллик ёш иждоқорлар нигоҳида» ширин остида кўрик-танловлар, амалий санъат усталари ва ёш рассомларнинг кўргазмалари ҳам ташкил этилади.

Кўшиқлар байрамининг иккинчи босқичи эса мустақиллигимизнинг 6 йиллиги нишонланадиган кунгача давом эттирилади.

Байрамга тайёргарлик ва уни ўтказиш фақат тантаналар ва кўнгулочлар тadbирлардан иборат бўлиб қолмас-

лиги керак. Истиқлолнинг нури шарофатидан қарию ёш -- барча баҳраманд бўлиши лозим. Шунинг учун маҳалаларда, қишлоқ ва туманларнинг марказларида фаоллар иштирокида ёлғиз кишилар, бокучисини йўқотган оилалар, шифохоналарда даволанаётган беморлар йўқланади. Уларга, албатта, моддий ёрдамлар уюштирилади.

Дала ва фермаларда ишлаётган пахтакорлар, галлакорлар, чорвадорлар, дашт бағрида янги-янги иншоотлар барпо этаётган бунёдкорлар, хазиналар қўзини очаётган геологларнинг меҳнатини муносиб баҳолаш, уларнинг намунали яшашлари ва меҳнат қилишлари учун етарли шароитлар яратиш борасида ҳам талай ишлар амалга оширилади. Зеро, 1997 йил -- инсон манфаатлари йилдир.

П. ГАДОВЕВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

ИСЛОҲОТ -- АМАЛДА

Халқ депутатлари Жиззах вилояти кенгашининг 1996 йил 25 октябрда бўлиб ўтган сессиясида Президентимиз Ислам Каримов воҳадаги аҳолини чуқур таҳлил этиб, хусусан, қишлоқ хўжалигида йўл қўйилаётган жиддий камчиликларни қаттиқ танқид қилган эди. Мана, орадан етти ярим ой вақт ўтди. Бу мuddат ана шу камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш учун етарлидир. Ҳўш, вилоят мутасаддилари давлат раҳбарининг танқидий-таҳлилий фикр-мулоҳазаларидан тўғри ҳулоса чиқариб, бу йил деҳқончилик соҳасида жиддий бурилиш ясашга эришдиларми?

Инсоф билан айтганда, ўтган давр мобайнида ислохотларни чуқурлаштириш, кейинги йилларда анча пугурдан кетиб қолган деҳқончиликни жонлантириш борасида, айниқса, одамлар онгини ўзгартиришда сезиларли натижалар эришилди. Аввало, Президентимиз таъкидлаганидек, қишлоқда ислохотларни жадаллаштириш, иш услубини тубдан ўзгартириш, янги агротехникаларни жорий этишда тadbиркорлиги ва ташаббускорлиги сезилмаётган, ташкилотчилик қобилияти етишмаётган, боқимандалик кайфиятидан халос бўлмаётган туман ва хўжалик раҳбарлари ҳаракатчан, уддабурон ёшлар билан алмаштирилди. Кўрилган бу чоралар кузги-қишқи дала ишлари чоғидаёқ ўз самарасини кўрсатди. Мавжуд 250 минг гектар суғориладиган экин майдонлари вилоят тарихида биринчи марта юз фоиз кузги шудгордан чиқарилди.

Вилоятда кейинги йилларда пахтанинг тезлишар ва серҳосил навларини танлаб экишга эътибор усайганлиги тўғрисида ҳосилдорлик 24 центнердан 17,6 центнерга тушиб қолгани. Жорий йилда ҳокимликлар вақтида бу хатонинг олдини олишлар. Асосий майдонларга шароитга анча мослашган «АН-Боёвут-2» нави экилди. Май ойининг бошида юз берган табиий офат натижасида қайта экилган эрларга эса кўпроқ эргалишар «С-47-24» ва «Тошкент-6» навлари жойлаштирилди. Бунда ҳар бир туман ва хўжалиқнинг сув таъминоти бўйича имкониятлари ҳам ҳисобга олинди. Илгари хўжалиқлар азотли ўғит билан 60 фоиз атрофда таъминланган, фосфорфурин ўғитларнинг ярми етказиб берилар, калийли ўғитлар эса умуман келтирил-

зарур. Ҳозиргача 50 таси хариш қилинди. Терим мавсумига қадар қолганини ҳам хўжалиқларга етказиб бериш режалаштирилган.

Жиззах республикада энг кўп галла экиладиган вилоятлардан бири эканлиги ҳаммага маълум. Бу ерда йилга ярим миллион тонна дон тайёрлаш имконияти мавжуд. Аммо, афсуски, бир қатор вилоятларда галладан 40-50 центнердан ҳосил олинаётган бир пайтада Жиззахда бу кўрсаткич 14-15 центнердан ошмайпти. Президентимиз бунинг сабабини «авваломбор боқимандаликда, ўзибуларчиликда, эртанги кунни ўйламай, ишни пала-партиш ташкил қилишда», дея баҳолаб, айни чоғда серҳосил навларни

ортиги билан бажаришлари-га ишонч ҳосил қилилар.

Аммо «Даладаги эмас, хирмондаги ҳисоб», деган гап ҳам бор. Шунинг учун жойларда йилгим-терим мавсумига пухта ҳозирлик кўрилатири. Чунончи, жами ҳосилни кечи билан 30 иш кунинда ўриб-янчиб олиш мақсадида «Енисей» ва «Нева» комбайнлари суғориладиган майдонларда 120 гектар, лалмида 240 гектар, «Кейс» комбайнлари эса 600-720 гектардан норма белгиланди. Бироқ, ўйлаб қаралса, мудлоага етиш учун қўшимча 358 та комбайн керак экан. Уларнинг ўрнига 20 та янги «Кейс» комбайни харид қилинди. Бундан ташқари, мавсумда галла 20-25 кун кечикиб ети-

маган. Бундай нуқсон пировадиди қандай оқибатларга олиб келишини раҳбар ва мутахассислар яхши тушунамайдилар, деб бўлмайди, албатта. Тушунашлар у, аммо эски тизимдан қолган ҳафсаласизлик, беғамлик иллати вуқудларига сингиб кетган, жон куйдиргилари, вақтинчалик ҳузур-ҳаловатдан воз кечилари келмайди.

Сессияда қайд этилган ана бир камчиликка ҳам барҳам берилмагани ачинадир. Чунончи, очик зовурлар, коллектор ва ёпиқ дренажларнинг анчагина қисми яроқсиз ҳолга келиб, экин майдонларининг шўрланшини кучайтирмоқда. Бугунги кунда ички зовурларнинг 764 километри ишдан чиққан. Бу йил шундан 315 километри тозаланиши ке-

ларини тозалаш тартибига мутлақо риоя қилинмайди. Қоидага кўра, аввал хўжаликлараро, сўнгра ички зовурлар тозаланиб, шундан кейингина ёпиқ дренажлар ювилиб, тозаланиши керак. Бу ерда эса, аксинча, аввал дренаж ювилмоқда. Демак, бутун қилинган меҳнат зое кетаётир. Негаки, зовурлар тозаланмаганили боис шўр сув дренажларда тўпланиб қолмоқда.

Арсасой вилоятнинг энг мураккаб туманларидан бири. Сир эмаски, бу туман кўп йиллардан бери нафақат Жиззах вилояти, балки бутун республикада энг қоқоқ туманлардан бири ҳисоблана келади. Аммо туманининг янги, ёш ҳокими Раҳимжон Эшонқўлов Узининг ишчанлиги, ташаббускорлиги ва ташкилотчилик қобилияти билан хўжалик раҳбарларини, қолаверса, бутун дала меҳнатқашларини ортидан эргаштира олди. Икки йилдан бери иш ҳақи олмаган пахтакору галлакорларнинг қўли, ниҳоят пул кўрди. Шу йилнинг ўзида пахта ва галлани қайта ишлаш корхоналари билан тузилган шартномаларга мувофиқ, аванс пуллари босқичма-босқич олинди, далада ишлаётганларга 13,5 миллион сўм иш ҳақи тарқатилди. Бунинг устига, якка ижара пудрати жорий этилиб, ҳар бир ижарачи билан алоҳида тузилган шартномада режадан ортиқча галла ўзларида қолиши аниқ эъиб қўйилгани одамларда бу йил мўмай даромад олишга катта ишонч уйғотди. Ҳозир даладаги ҳосил чўғидан кўнгли тўқ бўлган галлакорлар ўрим-йилгима иштиёқ билан қиришдилар. Асосий майдонларда ўртанча ҳосилдорлик 35 центнергача етмоқда. Арнасой тумани шартинда ҳеч қачон бундай ҳосил олинмаган эди.

Бироқ шולי курмакесиз бўлмаганидек, илгорлар соҳасида юрган лоқайдлар ҳам борки, улар вилоятда юксалиш сари бошланган саъй-ҳаракатга ҳисса қўиши ўрнига, умумининг орқага тортомоқлар. Улар Президентимизнинг сессияда айтган сўзларидан ана бир бор тегишли ҳулоса чиқариб, давр билан ҳамнафас олим ташлашни олат қилсалар, ёмон бўлмади.

А. ЙЎЛДШЕВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ:

ОДАМТАР ОНТИДА ЎЗГАРИШ РЎЙ БЕРМОҚДА

- Кузги шудгорлаш шарофати
• Деҳқоннинг қўли пул кўрса, экинни яшнатади
• Увол бўлган экинлар
• Раҳбарлар бегим бўлса, экскаваторлар ҳам лойга ботаркан.

(табиий офат сабабли қайта экилган) сўнгги озука 20 июндан кечиктирмасдан берилди.

Қишлоқ хўжалик техникасининг умумий фойдаланиши, муддати ўтганларини янгилаш, қолганларини вақтида таъмирлаб, ишга яроқли ҳолда сақлаш борасида ҳам қатор нуқсонлар мавжуд. Утган даврда бу нуқсонларга барҳам бериш мақсадида вилоятда 13 та машина-трактор парки ташкил этилди. Бу барча хўжалиқларга техника воситаларини бир жойда, яъни марказий устaxonада сақлаш имконини берди. Техникалар эса механизаторларга даполатнома асосида бириктириб қўйилди.

Вилоятда жами 1645 та чопиқ трактори бўлиб, бу талабни қондира олмас эди. Шу боис 203 та янги шундай трактор сотиб олинди. Шу билан бирга, мавсумда пахта териш мосламалари тиркаладиган тракторлар ҳам дала ишларига сафарбар этилди.

Вилоятда ишчи кучи етишмаслиги сабабли, пахта терим асосий қисми машиналарда терилди. Бунинг учун, албатта, мавжуд 2400 та машина камлик қилади. Яна камида 260 та агрегат

танлаб экиш, айниқса, сифатли уруғлик тайёрлашдек муҳим иш ўз ҳолига ташлаб қўйилганилини аниқ миқдор билан исботлаб берганди. Кўпгина туман ва хўжалиқларда бундан тўғри ҳулоса қақрилиб, 1997 йил ҳосилни учун галланинг сигналан «Скифияка», «Юна», «Интенсив», «Ёнбош», «Сангзор-4», «Сангзор-6» каби серҳосил навлари жойлаштирилди. Ҳар гектар майдонга оладатидек 80-100 килограмм эмас, 250 килограммдан уруғлик сепилди. Натижада 101 минг гектар суғориладиган галлазорда кўчат ҳар йилгидан анча қалин бўлди. Мутахассислар гуруҳлари яқинда галлазорларда пишиб етилган ҳосил чўғини чамалаб, ниҳоят, 3-4 йиллик «танаффудан» сўнг жиъзахликлар давлатта дон сотиш бюуртасини

ладиган тоғли Баҳмал, Фориш, Галлаорол туманларидан келтирилган 155 та комбайн ҳам ишлайди.

Бир комбайнини икки нафар малакали ҳайдовчи бошқаради. Уларнинг меҳнатига ҳар беш кунда ҳақ тўлаб бориш учун тегишли банклар зиммасига 10384,2 минг сўм нақд пул ажратиш юклатилган. 30 кун мобайнида нормадагидан ортиқча майдондаги ҳосилни ўриб-янчишга улгурган комбайнчиларга эса 2000 сўмдан 5000 сўмгача мукофот пули берилди.

Бундай ибратли тadbирлар, албатта, мамуну этади, кишини. Аммо биз Дўстлик, Пахтакор, Мирзачўл, Зарбдор, Жиззах туманлари далаларида бўлганимизда, кўнглини ранжитадиган манзараларга ҳам дуч келдик. Айрим хўжалик-

рак эди. Шу кунгача эса 128 километри ёки бор-йўғи 41 фоизи қўлдан чиқарилади, холос.

Мавжуд ёпиқ-ётиқ дренажларнинг 3824 километри, яъни 29 фоизи эса яроқсиз. Жорий йилда 544 километри ювилиши кўзда тутилган бўлса-да, амалда 80 километри ёки 15 фоизи тозаланган. Бундай тошбақа сурьат билан ерларнинг мелиоратив ҳолатини яқин йиллар ичида яхшилашга улгурши амримаҳол, албатта. Аслида бу юмуш учун 24 та ПДТ-125 агрегат талаб этилади. Вилоятда эса ҳозирги кунда бор-йўғи 10 та агрегат бор.

Қарангки, жойларда мавжуд техникалардан ҳам эп-лаб фойдаланилмапти. Масалан, Зарбдор туманида шундай воқеанинг гувоҳи бўлдик: дренаж яроқсизлиги тўғрисида шўри ер юзасига чиқиб ётган экин майдонини ёқасида иккита экскаватор ҳаракатсиз турарди. Бири ботқоққа ботиб қолибди, иккинчисининг эса аллақандай эҳтиёт қисми бузилди. Шу сабаб тўрт кундан бери ишламаётган экан.

Қолаверса, бу туманда ҳафсаласизлик шу даражадаки, мелиорация тармоқ-

ДУНИЕ ДАРАҚЛАРИ
МУДОФАА ВАЗИРИНИНГ САФАРИ
АҚШ Мудофаа вазири Уильям Коэн Фортс кўрғаси минтақаси мамлакатлари бўйлаб сафар қилмоқда.
У ўз ташрифи давомида Саудия Арабистони, Кувайт, Бахрайн, Бирлашган Араб Амириклари раҳбарлари билан музокара-лар ўтказишни режалаштирган.

ПРЕЗИДЕНТЛИК САЙЛОВИ ЎТҚАЗИЛДИ
Хорватияда 15 июнь кунини мамлакат Президентлиги учун сайлов ўтказилди.
Айни вақтда комиссия сайлов натижаларини ҳисоб-китоб қилмоқда.

«БАЛТОПС-97» ТАДБИРИ БОШЛАНДИ
Кеча Европанин 12 давлати ҳамда АҚШ ҳарбийлари Балтик денгизиде «Балтопс-97» деб номланган ўқув машгулотларини бошлаб боришти.

«Балтопс-97» машгулотлари икки босқичда ўтказилади. Унинг илк босқичи «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасида бўлади.
ХАРБИЙ БАЗА ҚУРИЛАЯПТИ
РАТА-ТАСС ахборот маҳкамасининг хабар беришича, 1992-94 йилларда АҚШ ва Каттар ўртасида тузилган шартномага мувофиқ, АҚШ Каттар пойтахти Доҳадан 50 километр шимол-ғарбда ўз харбий базасини қуришни режалаштирмоқда.
200 та жанговар самолёт, 30 тага яқин харбий кема ва 20 мингдан ортиқ аскар жойлаштирилиши кўзда тутилган мазкур база учун камида 100 миллион АҚШ доллари миқдоринда маблағ сарфланар экан.
Хорижий матбуот хабарлари асосида Х. АБДУРАҲМОНОВ тайёрлади.

ҚИШ МАВСУМИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).
Афсуски, ҳамма жойда ҳам аҳвол бирдек эмас. Муваққат раҳбарларнинг со-вуққонлиги натижасида ўтган йилги қиш мавсумида талайгина қийинчиликлар вужудга келди. Республикадаги мавжуд коммуникация ва узатиш тармоқларини сифатли таъмирдан чиқариш, 15 сентябргача жойларда қуз-қиш фақат учун зарур миқдордаги ёқилғи захира-ларини тайёрлаб қўйишдиққат марказида бўлиши лозим, дея таъкидланди йилгида. Токи, ўтган йилги хатолар такрорланмасин, халқ ҳўжалиги тармоқла-

рининг йил бўйи узлуксиз ва узлуқсиз ишлаши, аҳоли-нинг тинч ҳамда хотиржам яшаш учун барча зарур шарт-шароитлар яратилсин.
Йилгида Вазирлар Маҳкамаси қарорини амал-га ошириш, 1997-98 йиллар қузги-қишги мавсумга тайёргарликнинг бориши юзасидан мутасадди вазирлик ва идоралар, ҳоким ўринбосарларнинг ахборотлари тингланди. Ҳозирги давлар-нинг ҳар дақиқаси ганимат-дир. Мавжуд имкониятлар-дан фойдаланган ҳолда рес-публикадаги барча мактаб-лар, боғча ва касалхоналар, бошқа муҳим иншоотлар

сифатли таъмирланиши, бу борадаги ишлар 15 августга-ча ниҳоятга етказилиши керак. Йилгида қузги-қишги мавсумга тайёргар-ликни қучайтириш, халқ ҳўжалиги тармоқларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича мута-садди вазирлик ва идоралар раҳбарлари, шунингдек, ҳоким ўринбосарларига зар-рур кўрсатмалар берилди.
Муҳома этилган маса-ла юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.
Йилгида республика Бош вазири ўринбосарлари Қ. Ҳаққулов, Р. Юнусов, Қ. Раҳимов иштирок этди.
(Ўз мухбиримиз).

ФАҚАТ АЁЛЛАРИМИЗГА ХОСДИР БУ МУКАРРАМЛИК

Кекса онахонлар даврасида бўганимда ўзимни жуда енгил ҳис этмак. Уларнинг иксолати, кенгаширидан қўлғили тулади, дар-дасири аригандай бўлади. Гарчи қариндош бўлишларимизда, бир-бирлари билан тўнғишлардан зиёда муносабатда бўлувчи аёлларни кўрганимда элимнинг бунчалар кен-гаширидан қўнуби кетмак. Шундайларни кўрганимда, ўзининг ярим кўнглини, кемтик бағрини тўлдириб туриб, ўзга бир инсон дар-дига маълум излайди. Бу Танграмнинг Аёлга берган кураати эмасми?
Лекин минг бор нодоматлар бўлишми, замона сайли билан ана шу мукаррама зотлар худди «асма» роботларга айлангандай қўйил-ди. Аёлга гомўрлик фақат қозғолардангина бўлади, унинг номига битилган ҳамду санолар қалин папкаларга тикилиб, темир сандиклардан нарига ўтади.
— Қадим-қадимларданок хотин-қизларнинг беқўс ҳурмату эъзозга лойиқ инсонлар сифатида ардоқланганлар, — босиқлик билан сўзлайди. Амударё туманидаги «Дўстлик» жа-моа ҳўжалиги хотин-қизлар кўмитаси раиси Ян-гилжон Бобожонова. — Лекин амалда, — Амал-даги ишлар, тўрироқ, қозғоларда муноса-батлар ҳеч қонча аёлларимизнинг юзига маълум бўлган эмас. Хали биз бола пайтими-да ўстиндан-да сармолет бўтиғос захрини ёмғирдай қўйиб ўтмак. То оналаримизнинг этакларига яшилб четга чиққанимизда бу ҳолат Бир неча мартаб такрорлангандай. Болоси-да, учувчининг тиржагини башаросини қиқдан кўриганимиздан қуноқардик. Бу захор бир кун кўриганимиз асир этиб олиши ҳақида ўйлаб ҳам кўриганимиз. Ана энди ўша захор ёмғир ости-да пахта терган оналар ва болаларнинг бўғинини бир қўз ўзинига келтиринг-а: ҳамқон, нимқон, қўзлари хира...
Янгижон онанинг изтироблари менинг ҳам юрагини ўртади. Бу ахир миллатнинг сало-натини, келажакни ёмондантилиб бир тар-зада екириши эмасмики? Яна жонимни оғригадиган, юрагимга ханжардай ботадиган ахир ўтмишини аяғли бир лавҳаси эсимга ту-шди: «Дўстлик» жамоа ҳўжалигининг «Оқто-ву» мавзасида захор совуғчи сармолетлар учи-б-қўнадиган майдон ва бўтиғос захорлари соқланганидан ертўла бўлади. Шу майдон ёни-сидида эса Саидбой Енгсагановлар оиласи яшарди. Ҳўвчилик йилларимиз шу атрофлар-даги бригадаларга пахта теримига қўл чиқардик. Шундай кўнларнинг бирида Саид-бой онанинг ағили олдидида супопада тушлик қилдик. Сармолетлар учи-б-қўниб турибди. Бўти-ғос худидан нафос олишга имкон йўқ. Бир пайт учувчилардан бири бизга ақинашди. Ҳўмия кийимларини ечиб ювдики. Саидбой онанинг ағили соқик тутиди. У атрофга оланглаб кийимидир ахтарди. Олисанд, қовун отиздан ик-кит катта қовунни қўтариб келатган Саид-бой онани қўриб, чапоқ чалиб юборди ва худ-ди тажрибаси муваффақиятли қиққан олимдай қўнуби кетди:
— Ой, чудесно! Ты опять жив, Енгсаганов! — У Саидбой онага хайрат билан тикилди ва ўша-

дай хайрат билан болаларини сўради. Болаларнинг ҳам ҳаётлигидан ҳамаси яна хайрати ошди. Сўнг:
— Ҳўбекта хотин робот, болосини тоже ро-боти тўгади, — дейди негодир рўқсизига.
Учувчини ўшанда жуда ёмон кўрганим. Лекин бизнинг бола кўрганимиз давлат деган кураати машина ҳақиқатан ҳам аёлларимизни роботага айлантириб қўйганилини, колхознинг бўғини кўрсатишчи кечовидан кам бўлса, 20 та бригадда ҳам аёлу болалар тракторларнинг чироклари ёғусида пахта теришга мажбур эканлигини ўнчалик хис этвермасди. Бугунга келиб эса Янгижон она айтаётгандай... ҳали 40 ёшга тўлмади турли дардларга чалинатган, қўзлари хира тортиб қолган ёш-ёш келинча-ларни қўриб, оламдан йилгани келовди.
— Мана, бир йилга яқинлашди, мен ҳўжалик хотин-қизлар кўмитасининг раисаси сифатида иш бошлаганимга, — дея сўб-қўбимизни давом эттирдди Янгижон она. — Қўбинган ишлар-дан қилинмагани кўл. Ҳўжалигимизда 614 на-фар хотин-қиз меҳнат қилади. Уйда ўтириб қолганлари қанча. Биринчи галда оналар соқилари, авлодлар барқамоллигини таъмин-лаш, маънавий-ахлоқий тарбия, қизларни тур-мушга тайёрлаш. Ҳўлас юмушининг тури кўл.
— Ҳамосига амалда улғуряясизми? — қизикмак.
— Улғуришим керак. Улғурмасам, аёллар қалбига эзгулик олиб кирмасам, менинг бу ўрнида ўтиришимнинг не ҳолати бўр.
Овулда, эпотада ўтказилганда тўю маъра-каларни тартибга солиш, сўнгги йилларда овх олиб кетган номи «қўйлақ жамоати» деб атал-ган ортикада ўтиришларга чек қўйиш осон эмас. Бунинг учун аёллар кўмаги, жипсиги зарур. Шу боис у ишни хотин-қизлар кўми-тасининг бошланғич ташкилотларини тузишдан бошлади. Фаол аёллар билан кенгашиди. Улар-га бугунги меҳнаткаш аёлнинг ҳақ-ҳўқуқлари, бурч ва вазифалари ҳақида сўзлаб берди.
— Биласиз, 1997 йил — Инсон манфаатла-ри йили, — Янгижон она ҳамма тўқинлигини сўзлайди. — Демак, хотин-қизларимиз янода фаол бўлишлари, умум манфаатлари йўлида изчил ҳаракат қилишлари зарур. Маҳалла кўми-талари қошида тўйларни тартибли ўтказиш бўйича комиссия тўзмокчимиз. Қизларни тур-мушга тайёрлаш, оила ва никоҳ масалалари доир тadbirlar ишлаб чиқмокдими. Ҳўлас, режалар кўл.
Ҳа, «Дўстлик» жамоа ҳўжалиги хотин-қиз-лар кўмитаси раисаси Янгижон Бобожонова ва кўми-та аъзолари учун айни дам — чина-қом меҳнат дамлари. Энди пахта далалари-да устларидан бўтиғоснинг сели қўйилмади, трактор чироклари ёғусида яссам, еробота каби «бугунги лавҳа» қиқиш учун пахта тер-мокдилар. Улар эркин, ўз далосида ўзлари учун меҳнат қилишди. Юқорининг буйғути би-лан эмас, қалб амри билан тер тўқишди. Яна улар яхши билдиларки, дехқоннинг кўчасида байрам бўладиган кўнлар яқин.

Робия ЙўЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи»нинг жамоати мухбири.

ЭРТАМИЗ ТАШВИШЛАРИ

Бугун Тошкентда «География муаммолар ва атроф-муҳит муҳофазаси» мавзусида илмий-амалий конфе-ренция бўлиб ўтади. Мазкур соҳада ўз ечимини кутаётган масалалар юзасидан етук олимлар ва мутахассислар фикр алмашишди. Ҳозирги пайтда мамлакатимиз микёсида амалга оширилган ислохотлар ривожига барча тармоқларнинг мукамал-лигига боғлиқ. Шу ўрнида ушбу анжуман ўз ахамияти жиҳатидан фанимиз раванки ва юртимиз тараққийти йўлидаги эзгу қадамлардан бири бўлади, деб ўйлаймиз.

Фанимиз вакиллари мам-лакатимизнинг иқтисодий, иж-тимоий, демографик ва эколо-гик муаммоларини бартараф этишга ўз ҳиссасини қўшапти. Бугунги кунда улар томо-нидан «Ўзбекистон табиий ге-ографик атласи», «Ўзбекистон пахтачилик атласи» нашрга тайёрланди. Ҳозиргача «Ўзе-бекистон Республикасининг эко-логик харитаси», «Ўзбекистон Республикаси табиатини му-ҳофазаси ҳақида», шунингдек, «Ўзбекистон Республикасининг умумиқтисодий харитаси» чоп этилди. Олий ўқув юртлири учун замон талабларига жавоб бера олувчи дарсликлар, илмий тўпламлар, рисоалар нашр этилди. Бироқ айрим сабаблар-га кўра илмий ишланмаларни эълон қилиб бориш ва ҳар жиҳатдан етук илмий кадрлар-ни тарбиялаб етиштириш да-ражаси кескин пасайиб кетди. Бу ҳол биздан ўта жиддий ма-сулун талаб қилади. Шу боис янгидан-янги илмий йўна-лишларни кашф этиб, Ўзбеки-стон олимларининг дунёдаги ўзини аниқ билишимиз, уларнинг солоҳиятини англай олишимиз лозим.
Анан шу вазиятда биз ге-ографлар ишонч билан таъкид-

лашимиз мумкинки, мазкур соҳа ҳаётнинг барча жаҳалари учун зарурдир. Чунки, бугун-ги кунда география фани қам-раб олмаган ҳўжалик ва илм соҳаси топилмади. Шундай экан, ижтимоий ҳаётни ва та-биат қонунларининг тадқиқ этишда қай даражада шаклла-ниши лозим, деган фикр бар-чани ўйлантириши табиий. Бу ҳақда эса баъзи фикр-мулоҳа-заларимизни баён қилмокчимиз.
Сўнгги йилларда география-га оид илмий асарларда ҳам бозор иқтисодиёти ва унга ўтиш йўналишлари ҳақида кўрсатмалар берилмапти. Лекин бу ўринишлар талаб даражаси-да эмас. Чунки, уларда фан-нинг ҳусусий тамойили бўли-ниш мақсадлилиқ, ҳудудий миш мақсадлилиқ, таъсирий-лик, мажмуалилик ва таъсирий-лик аниқ акс этмапти. Фақат-гина «бозор иқтисодиёти» ту-шунчаси ҳар бир мақола ёки асарининг кириш сўзи ўрнида келиб, илмий ишланмалар мо-дальти «эски қўлиллигича» ҳудудий кетмокда. Замон талаби ва имконияти даражасидаги илмий янгиликлар ҳанузгача кашф этилмади, ҳисоб. Гапи-римизнинг исботи учун худди шундай, кашфиёти муҳтож

турган, шаклан ва мазмунан географияга тааллуқли бўлган йўналишлар сирасига сийсий, тижорат, транспорт, туризм ва рекреация географияларини мисол қилиб келтириш мум-кин. Бу йўналишларни эса бу-гун ривожлантириш имкония-тига эгамиз. Чунки, бизда чет элларда тин олинган аҳо-лишунос, табиатунос, қишлоқ ҳўжалиги ҳамда саноатни тад-қиқ этивчи олимлар, тўпуқ-шунос ва экологлар илмий мак-таби аллақачон шаклланиб бўлган.
Маълумки, география фани ўз қамрови ва мазмунига кўра бошқа фанлардан фарқ қила-ди. Фақат умумтаълим билан-гина эмас, балки амалиёт бил-дан ҳам бевосита боғлиқ. Бироқ Ўзбекистон географияли шу фанининг салоҳиятидан тўла фойдаланишга, деб бўлмади. Эндилдикда унинг илмий-назарий, амалий, таъ-лимий, маданий ва ахборотдан иборат беш асосий вазифаси-дан бирдангина фойдаланиш ло-зим. Бизда эса география фа-нининг амалий, маданий йўналишларини етарлича ривож-лантириш, йирик олимларни, мутахассисларни география фани ютуқларини кенг ҳаққ оmmasига тарғиб қилишга жалб этиш лозим. Бу эса замон та-лабларига жавоб бера олувчи юқори мақолада турли мутахассислар тайёрлаш масаласини ҳал этиш-ни тақозо этади.
Сўнгги йилларда ҳар томон-лама юксак савияли кадрлар етиштирилгани сезилиб кела-пти. Умумтаълим мактаблари-да ешларга таълим-тарбия бе-рувчи география ўқитувчили-

ҲУҚУҚИЙ САБОҚ

Инсон манфаатларини ҳимоя қилишга алоҳида эътибор берилатган ҳозирги пайтда фуқароларнинг мурожаатларини ўз вақтида, ҳолисона ҳал қилиш муҳим ижтимоий-сийсий, иқтисодий ва ҳуқуқий ахамиятга эга.

Одатда кишилар ҳаёт-ий зарурият пайдо бўл-ганда турли идора ва мансабдор шахсларга мурожаат қиладилар. Ай-рим муаммоларнинг ечи-мини топишга ва уларининг қонуний-ҳуқуқ-ман-фаатларини турли тажову-зулардан ҳимоя қилиш-га кўмак сўрайдилар. Бу табиий ҳол бўлиб, ҳар бир фуқаронинг консти-туциявий ҳуқуқи ҳамдир.
Қонунийлик аҳволидан келиб чиқиб, вилоят соғ-лиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот тизими муассасаларида фуқаро-ларнинг мурожаатларини қўриб, ҳал этишда қонун талабларига риоя этили-ши юзасидан ялпи тек-ширишлар ўтказилди. Натижада жойларда қонунчилик бузилаётган ўринлар борлиги маълум бўлди.

Избоскан тумани «Янги қишлоқ» жамоа ҳўжалиги худудидидаги Эгамназаров номли кўчанинг 2-уйида истиқомат қилувчи фуқаро Д. Кенжаев вилоят прокуратурасига ариза билан мурожаат қилиб, туман санитария-эпиде-миология идораси дизен-фекция бўлими мудири лавозимидан асоссиз бўшатирилганини ёзади ва паймол этилган меҳ-нат ҳуқуқлари тикланиши ҳақида ёрдам кўрсатишни сўрайди. Ўтказилган тек-ширишда фуқаро Д. Кен-жаев эгаллаб турган ва-зифасидан ҳақиқатдан ҳам ноқонуний равишда бўшатирилгани аниқланди.

Ҳайриқонуний буйруқ прокурор протести билан бекор қилиниб, Д. Кен-жаев илгари ишлаб келган вазифасига тикланди. Унга мажбурий равишда ишда бўлмаган даври учун 2754 сўл пул унди-риб берилди. Муассаса-дан туланган ушбу пул маблағини бу ишда айб-

дор бўлган бош шифокор-нинг шахсан ўзидан унди-риш ҳақида туман судига даъво аризаси киритилди. Кузатишларнинг кўрсати-шича, қаерда қонун талабларига бепосандлик билан қаралса, ўша жой-да қонун бузилгани зар бе-

ҳолатларни бартараф этиш ҳақида шифохона раҳбарияти номига тақ-димнома киритилди, шифокор З. Қодиров маъму-рий жавобгарликка тор-тилди.
Шу тумандаги Т. Мир-заев номли жамоа ҳў-жалиги худудидида яшовчи фуқаро Р. Райимқулов бе-мор фарзанди учун дори сўраб туман марказий ка-салхонасига мурожаат қилади. Раҳбарият ариза-ни ҳал этишни ходим М.

Фуқароларнинг мурожа-атларига нисбатан эъти-борсизлик кишиларда те-дарак атрофда бўлаётган нохуш воқеа ва ҳодисалар-га нисбатан муносабат билдирмаслик, ўзини чет-га олиш, лоқайдлик каби ҳислатларни келтириб чиқарди. Бу эса жамият соғломлигини емирувчи энг ҳавфли иллатлардан биридир.
Фуқароларнинг фаоллик ва ҳўшёрликлар натижа-сида улар томонидан

ФУҚАРО МУРОЖААТИГА ЭЪТИБОР

ради. Оқибатда кимнинг-дир ҳуқуқ ва манфаатига пугур етади, кимдир жабр қўради, айниқса, етказил-ган маънавий зарарнинг ўрнини оsonлик билан тўлдириб бўлмади.
Бир мисол: Марҳамат тумани марказий шифохонасининг аёллар бўлимида даволанаётган хотин-қиз-лар шифохонадаги мавжуд санитария-эпиде-миология идораси дизен-фекция бўлими мудири лавозимидан асоссиз бўшатирилганини ёзади ва паймол этилган меҳ-нат ҳуқуқлари тикланиши ҳақида ёрдам кўрсатишни сўрайди. Ўтказилган тек-ширишда фуқаро Д. Кен-жаев эгаллаб турган ва-зифасидан ҳақиқатдан ҳам ноқонуний равишда бўшатирилгани аниқланди.

Корихоновга топширган. Аммо М. Қорихонов топ-ширилган вазифани мут-лақо эътибордан четда қолдирган. Текшириш яку-ни бўйича М. Қорихоновга нисбатан прокуратура то-монидан маъмурий ҳуқуқбузарликка оид иш қўзғатилди.

Улғур тумани, Оқол-тин қишлоғи, Саноат кўча-сида истиқомат қилувчи фуқаро Р. Сотволдиевнинг моддий ёрдам та-риқасида бугунги сўраб, туман ҳокимлигига ёзган аризаси ҳал қилиш учун туман ижтимоий таъминот бўлимига юборилган. Қонунда фуқаролар муро-жаатларининг адолатли ҳал этилиши учун ҳамма жойда қорхона, ташкилот ва муассаса раҳбарининг шахсан ўзи масъул экан-лиги белгиланганлигига қарамай, бўлим раҳба-рияти ушбу аризининг ба-жарилишини назоратга олмасдан, ходим О. Мир-заевга топширган. О. Мирзаев эса мурожаат бўйича ҳеч қандай иш олиб бормаган. Ҳал этиш чоралари қўрилмаган ва мурожаатчига жавоб қай-тарилмаган. Ақсинча, ўнинг баҳарлигига ҳақида ёлғон маълумот тузиб, ёпиб юборган.

ҳуқуқни муҳофазаси қилувчи органларга йўналган му-рожаатлар жинтиларни ўз вақтида аниқлаш ва бар-тараф қилиш чораларини қўришда муҳим ахамиятга эга. Жумладан, Улғур туманидаги «Дўстлик» шир-кат ҳўжаликлари уюшмаси чорвачилик ширкати раи-си вазифасида ишлаб кел-ган Ф. Тожибоев сўнгги пайтда жамоа мулкига қўз олайтириш йўлига ўтди. Бир бош қорамолни ар-зон-гаровга сотиб, пулини жингилдонига урди. Нафси тобора ҳақалак отган раис энди ширкатда тегишли пишик гишт, симёғоч каби турли мол-мулкларни ҳам ўзи олайтириш йўлига эҳ-тиёжларига сарфлаб бош-лади. Фуқароларнинг зий-раклиги ва фаоллиги, уларнинг мурожаатларига тезкорлик билан қонуний муносабат билдирилганли-ги туфайлигина бу жино-ятнинг авж олишига чек қўйилди. Туман прокурату-раси томонидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов олиб борилиб ва Ф. Тожибоев суд томонидан теги-шли жиноий жавобгарликка тортилди.

Текширишлар баъзи муассасаларда фуқаро-ларнинг мурожаатлари ўз вақтида қўриб чиқилма-ганини мавжуд.
Айбдорларни қил-мишларини кўриб жавобгар-ликка тортишдан кўра қонунчилик бузилиши-нинг олдини олиш му-ҳимдир. Шундан келиб чиқиб, биз «Фуқаро-ларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонун та-лабларини тўшунтириш ва шарҳлашга асосий эътибор бермокдими.
А. ҲУСАИНОВ,
Андижон вилоят прокуратурининг ўринбосари, адлия катта маслаҳатчиси.

ЎҚИДИГИМИЗ? ҚИММАТЛИ КИТОБ

Ешларни маънавий баркамол қилиб вояга етказишдек улкан вазифанинг ечимини кўп жиҳатдан олимларимиз ва педагогларимиз-га боғлиқ бўлиб, уларнинг зиммасига жуда катта масъулият юк-лайди.
Ташкет давлат университети қошидаги олий педагогика инсти-туту томонидан нашр этилган «Маънавият ва маърифат — тараққий эти омили» номли тўплам ўқувчилар учун ажойиб тўхта бўлди. Мазкур тўпламга институтда ўтказилган илмий-методик конференциялар материаллари киритилган. Маънавият ҳақидаги турли мавзудаги тарихий-илмий мақолалар қизиқарли фикр-мулоҳазаларга, аниқ далил ва рақамларга ҳамда тарихий манбаларга боғлиқлиги билан ўқувчи-нинг диққат-эътиборини тортади.

ХИРМОН ТўЛИБ, ТўКИЛДИ ДОН

лан ҳам фаол шугулланиш зарур. Гап шундаки, давлатнинг молиявий ёрдами асосида ил-мий ишланмалар билан шугул-ланиши бошқа олий ўқув юр-тларида ҳам амалга оширили-ши мақсадга мувофиқ. Танла-надиган илмий муаммолар ҳаётимизнинг энг долзарб то-монларини қамраб оلسа улар келтирадиган наф сезиларли бўлади.
Кейинги йилларда вилоят-лардаги аксаринг педагогика институтлари негизда универ-ситетлар ташкил топди. Бу ал-батта, катта маънавий ютуқ. Лекин шунинг алоҳида қайд қилиш керакки, янги универ-ситетлар аввалги пединститут-лардан кам фарқланади. Гео-графия фани бўйича уларда те-гишли ўқув-усулиёт ва амал-ий ишлар билан шугулланиш учун зарурий лаборатория жи-ҳозлари, ўқув қуроллари, ха-рита, атлас, глобус, компьютер метеорологик, картографик, гидрологик асбоблар ёки жи-ҳозлар етиштирилди, борлари ҳам жуда ёқиб кетган. Энг муҳим, биз юқоридида таъкид-лаб ўтганимиздек, кадрлар ма-саласи. Шунинг учун ҳам биз ушбу камчиликларни тез кун-да бартараф этишга ўзимиз-нинг бутун сал-ҳаракатимиз-ни қаратишимиз лозим.
Муҳимин, жаҳон география фани соҳасидаги ўзгаришлар ва ютуқлардан доимий ҳабардор бўлиб туришимиз лозим. МДХ далавларида ҳамда бошқа хо-рижий давлатлар География жамиятлари билан яқиндан ил-мий-ижодий ва амалий алоқа-ларни амалга ошириш, уларга аъзо бўлиб кириш муҳим ахамият касб этади.

Шербод туманидаги Н. Муродов номли ёпиқ тур-даси акционерлик жамияти далаларида бу йил галадан мўл ҳосил етиштирилди. Шу кўнларда таллазорларда 12 та «Кей» қомбайни бир мар-рода ишлаяпти. Ҳар гектар майдондан 45 центнердан ҳосил йиғиштириб олинмапти.

СУРАТЛАРДА: илгор бри-гада бошлиғи А. Қурбонов (чапдан биринчи) отаси Р. Қурбонов ва Ж. Алиев билан ҳосил қўғини кўздан ке-чирмокда; механизатор М. Жўраев; ўрм пайти.

И. ХўЖАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

З. АҚРОМОВ, Ўзбекистон География жамияти президенти. Ш. АЗИМОВ, Ўзбекистон География жамияти бош илмий котиби.

МУХТОР АВЕЗОВ ТАВАЛЛУДИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

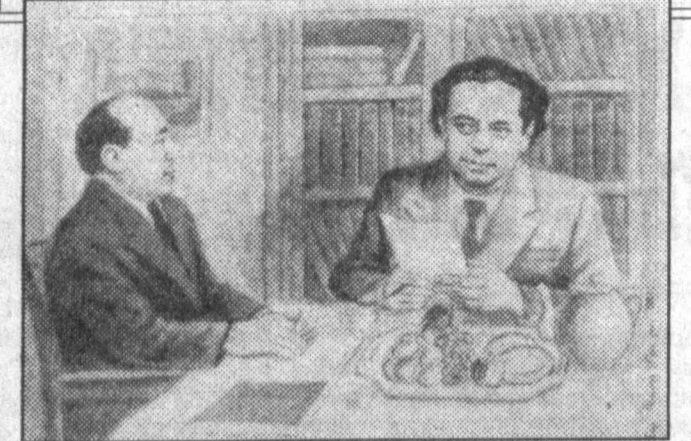
Ўзбек-қозоқ адабий-маданий алоқалари тарихида Мухтор Аvezов ижодий фаолияти алоҳида ўрин эгаллайди. Чунки у Тошкент давлат университетининг шарқшунослик бўлимига ўқитиб, сўнг шу ерда аспирантурада тахсил қилган. Уша йиллардаёқ Шарқ шеърларининг, шу жумладан, Фирдавсий, Низомий, Алишер Навоий, Галханий, Муқимий ва Фуркат асарларига алоҳида аҳамият бериб, ўзбек халқининг ҳаёти билан яқиндан танишади. Абдулла Қодирий, Садриддин Айниини ўзига устоз сифатида таниб, Гафур Гулом, Уйғун, Максуд Шайхзода, Миртемир, айниқса, Ойбек билан қалин дўст бўлган.

Дарҳақиқат, ижодкор 20-йиллардаёқ Ўзбек адабиётига алоҳида эътибор билан назар ташлаб, унинг буюк вакиллари асарларини ўзбек тилида ўқиб, мутолаа этди.

Унинг Марказий Осиё адабиётига, шу жумладан, ўзбек адабиётига бўлган қизиқиши йил сайин ортиб борди. Ойбек билан самимий дўстлиги бу адабиётга бўлган меҳр-муҳаббатини янада оширди. Шунинг учун ҳам Гафур Гулом ҳар иккала ижодкорни меҳр билан ардоқлаб, «Ойбегим -- Аvezовим» деб сўзлади.

М. Аvezов Тошкентда ўтказилган ўзбек ёзувчиларининг пленум, съездларида, йирик-йирик анжуманлар ва конференцияларда фаол иштирок этиб, ўзбек адабиётининг равнақи ва камолоти ҳақида ажойиб фикр-мулоҳазаалар билдирди. 1958 йили илк бор Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг «Тошкент руҳи» номи билан ўтказилган

ЎЗБЕК АДАБИЁТИНИНГ ДЎСТИ

улкан анжуманида марказий Осиё қаламкашлари номидан сўзга чиқади. Ўзбек ёзувчиларининг прозаик асарлари ҳақида кенг тўхталиб, «Хозир «Навоий» романи бошқа давлатларда ҳам севиб

ўқиладиган китоб бўлиб қолди. Яқинда Чехословакияга борганда. У ерда жуда кўп китобхоналар ўзбек халқининг ўтмиши билан танишиб олиш учун «Навоий» романини так-

нарсани алоҳида эслатиб ўтиш лозимки, М. Аvezов ўзбек адабиёти, унинг ижодкорлари асарлари тўғрисида фикр юритганда, уларни қардош халқ ижодкорлари асарлари билан таққослаб, ютуқлари-ю, камчиликларини кўрсатиб ўтardi. Бу ўринда унинг «Ўрта Осиё адабиёти», «Алишер Навоий» каби илмий-назарий мақоаларини эслаш кифоя.

Ўзбек адабиётининг энг яқин дўсти Мухтор ўморхан ўғли Аvezов ҳаёт бўлганида 100 ёшга тўларди. Адибнинг табаррук таваллудини нишонлаш бўйича ЮНЕСКОнинг қарори қабул қилинган. Унга кўра бу кун жаҳон миқёсида нишонланади. Зеро, Мухтор Аvezов доимо барҳаёт ижодкордир.

Қалдибек СЕЙДАНОВ, Ўзбекистон Ёзувчилар уюмиса қозоқ адабиёти кенгаши раиси, «Нурли жол» газетасининг бош муҳаррири.

ФУТБОЛ ШАРҲИ ҲАҚАМЛАР КЕЧИРМАЙДИ

Ўзбекистон миллий терма жамоаси жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувларида қатнашиши муносабати билан олий лига жамоалари мамлакат олтинчи миллий чемпионати баҳсларини 2 июлга қадар тўхтатиб турадиган бўлишиди. Миллий терма жамоамиз 20 июнда Тошкентда Индонезия футболчиларини қабул қилиб, 29 июнда сафарда Камбожа терма жамоасига қарши майдонга тушади. Уйинчилари терма жамоамизга жалб этилмаган жамоалар эса кечиктирилган учрашувларни ўтказишади.

футболчилари мезбонлар дарвозасини уч марта ишғол этишган бўлса-да, бу уларга галаба олиб келмади. «Сурхон» футболчилари Пеленинг: «Рақибларимиз бизнинг дарвозага нечта тўп киритса ҳам майли, лекин биз улардан битта кўп тўп киритамиз» деган сўзларига амал қилишиб, учрашувда 4:3 ҳисобида галаба қозонишга эришди. Қолган учрашувларда қўйидаги натижалар қайд этилди: «Бухоро» -- «Янгйер» -- 4:0, «Косонсой» -- «Насаф» -- 1:0, «Атласчи» -- «Дўстлик» -- 1:2, «Сўғдиёна» -- «Афросиёб» -- 1:0.

Хусусан, 18 июнда «Бухоро» -- «Афросиёб», «Сурхон» -- «Янгйер», 23 июнда «Хоразм» -- «Сурхон» жамоалари ўзаро куч синашишади. Утган ҳафтанинг сўнгги кунлари ниҳоясига етган 13-тур учрашувларининг «қарамони» бир тур олдингидек яна «Хоразм» жамоаси бўлди. Маълумки, хоразмликлар бир тур олдин Тошкентда «Пахтакор» билан дуранг (0:0) уйнаган эди. Бу сафар «Хоразм» Урганчада яна бир номдор жамоа -- «Навбахор» билан дурангга эришти. Бу учрашувда тўқсон дақиқа давомида дарвозалар даҳисиз қолди. Шунингдек, ушбу учрашув уйинчиларнинг асабийлашиб, кўпол ҳаракат қилганлиги билан турнинг бошқа баҳсларидан фарқ қилди. Учрашув ҳақами етти марта уйинчиларни оғоҳлантирди, 44-дақиқада эса «Навбахор» ярим ҳимоячиси Анвар Асадуллаевга иккинчи марта сарик қарточка кўрсатиб, уни майдондан чиқариб юборди. Учрашувнинг иккинчи ярмида наманганликлар майдонда бир киши кам бўлиб ҳаракат қилишди.

«Косонсой», «Насаф», «Трактор» жамоаларига ўз майдонда очколар улашгани ва ниҳоят, Фарғонадаги 6:1 ҳисоби жамоа мухлисларини ҳайратлантирди. Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси ҳам рақибларига очколар улашди давом этапти. «Пахтакор» бу сафар «Трактор» билан дуранг (1:1) уйнади. Шунингдек, пахтакорчилар ҳақамлар билан баҳслашиб, кўпол уйин кўрсатиш, интизомсизлик «анжана»сига ҳам ҳамон содиқ қолишапти. Бу гал «Пахтакор»нинг тўрт нафар уйинчиси ҳақам томонидан оғоҳлантирилди.

Чемпионат жадалига жамоалар совинлар учун кураш олиб борадиганлар ва олий лигадаги маквени сақлаб қолиш учун баҳслашадиганлар гуруҳларида ажралишти. 6-ўринни эгаллаб турган «Сўғдиёна» ва 17-ўринда бораётган «Зарафшон» жамоалари жамгарган очколарида бор-йўли 10 очко фарқ борлиги олий лигада маквени сақлаб қолиш учун курашувчилар ўртасидаги

13-турнинг яна бир кичик воқеаси Термизда содир бўлди. «Сурхон» ниҳоят мавсумдаги ўзининг биринчи галабасига эришти. Гарчи «Зарафшон» баҳсларнинг, айниқса, қизиқарили утажақлигидан далолат беради.

Расул ЖУМАЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Table with 7 columns: Rank, Team, Goals, Assists, Points, etc. Title: 13-ТУРДАН КЕЙИНГИ ВАЗИЯТ

ТИЛСИМ КЎНГИЛДАН ТЎКИЛГАН ҚАТРАЛАР

ИСТАК Узоқ яшашни орозу қиламан. Шунинг учун ҳар бир одамга мўъжиза деб қарайман, унинг қизматига шайламан. Ҳамма менга яхшиликни раво кўрсин деб, ҳаммага яхшиликни истайман, ҳамма мени севасин деб, ҳамма мени севаман. Юрагимнинг нимадандир эзилишидан, нимадандир титрашидан, кўзларимнинг совуқ назарга рўбарў қилишидан кимга наф? Ахир умрнинг эгони шулар-ку?

ган табрикни ким юборганига кўзим тушиб, ҳаяжондан қалтираб кетдим. Онажон, дунёга бергисиз онажоним, бу Сиздан-ку? Хатни ўқийман: «Ўғилжоним, мана, қирқ бешга қадам кўйдинг. Эртага укаларинг, сингилларинг келишади. Туғилган кунингги нишонлаймиз. Фарғонага боролмаганимизга хафа бўлма, хўпми, ўлим! Ахир олис йўл, бунинг устига илгариги куч-қувватим йўқ. Мени кечир! Болаларингнинг бахтига, менинг бахтимга, укаларинг, ҳамма дўстларинг бахтига соғ-омон бўл. Фарзандларингнинг ҳузурини кўр! Хайр! Онанг».

Ширин сўзни севаман, сўзларимнинг ширин бўлишини ҳеч қачон унутмайман. Ахир дунёнинг устуни эмасман-ку!

Бу сиз-ку, Онажон! Ҳозир Сизга нима десам экан? Мени туғилган куним билан қўтлаясиз. Ахир туғилганим учун, унинг-ўсганим учун мен Сизни шарафлашим, кўлганим мен ёшим, шундай кунда Сизга тиз чўкиб, фарзандлик бурчимни қандай ўтаётганини сўрашим лозим эмас-миди? Туғилган кунимда Сизни шарафлайман. Кўёшни шарафлайман, Ерни шарафлайман, Онажон!

ОДОБ Уларнинг сўхбатлашаётганини беҳос, қўтирмаганда эшитиб қолдим. Ичкари уйда менинг ҳақимда сўз бораётганини сезиб, давомини эшитмаслик учун оёқ учидан сездирмай эшикдан узоқлашдим.

Дўстим ёнидагиларнинг кўнгли учун мен ҳақимда бирор ноҳия сўз айтиб юборишини, уни эшитишни истамасдим.

БАКИРОҚ ОДАМ Акбар ака Маъмуровга Кишлоғимизда уни ҳамма бақироқ дейди. Баъзиларга унинг бақириб-чақириб эҳмайди. У кувончини ҳам, хафалигини ҳам ҳаммага эшитириб, бақириб-чақириб юрагини бўшапти олади. Унинг дилдаги ҳамма эзгулик ҳам, ташвиш ҳам, кимни суйиши ё ёмон кўриши ҳам бутун кишлоққа аён.

БОҒДАН ЎТИБ БОРЯПМАН Кишлоққа тезроқ кириб бориш учун катта боғнинг ўртасидан сўқмоқлаб боряпман. Хазонрез куз шабаласи эсиб турибди. Оёқларим тагида ҳозиргина ялт-юлт этган, ҳали қорукшамаган барглар, аллақачон қуриган хазонлар шабадада бири тебраниб-тебраниб, бири учиб шалдирайди. Уларни кўриб, оёғимни қаёққа қўйишни билолмайман.

МЕН ТУҒИЛГАН КҮН Ун иккинчи августда ҳаммаша қайноқ ва меҳрли илтифотлар, сийловлар қўйнида ярайман. Тонг отарланок қўйимда бир даста кўлловнома. Узоқ-яқин дўстларим юрак сўзларини изҳор қилишибди. Телефон бўшамайди. Яна ва яна истақлар. Одамларнинг меҳру оқибати, тилаклари, ширин сўзларидан бошим айлангандай...

Кечагина уларга завқ билан тикилган эдим. Барглар шивирли севи кўшиғидай эшитилиб, кўзларимни чақнатган эди. Энди бўлса... Яна оёғим тагида қаранман. Аввал ардоқланиб-ардоқланиб, одамларни завқлантириб-завқлантириб, бора-бора оёқлар тагида тушишдан, шундан, фақат шундан асра, тақдир!

МЕН ТУҒИЛГАН КҮН Ун иккинчи августда ҳаммаша қайноқ ва меҳрли илтифотлар, сийловлар қўйнида ярайман. Тонг отарланок қўйимда бир даста кўлловнома. Узоқ-яқин дўстларим юрак сўзларини изҳор қилишибди. Телефон бўшамайди. Яна ва яна истақлар. Одамларнинг меҳру оқибати, тилаклари, ширин сўзларидан бошим айлангандай...

Келин шаҳдам чиқиб кетди... Йўлаш СУЛАЙМОН.

«Самарқанд-сум» очик турдаги ҳиссадорлик жамияти акциядорларининг умумий мажлисида қабул қилинган қарорига мувофиқ очик турдаги ушбу жамият акциядорлар жамияти шаклидаги Ўзбек-Америка «Браво-сум» кўшма корхонасига айлантирилган. Шу сабабли «Самарқанд-сум» ҳиссадорлик жамияти акцияларига эгаллик қилувчи юридик ва жисмоний шахслар акцияларни 10 кун мобайнида қўидаги манзилга қайтариб беришлари лозим: Самарқанд шаҳри, А. Икромов кўчаси, 112-уй. тел. 22-62-91.

«Турон» акционерлик-тижорат бирлаштирув банки чиқарилган векселларни номинал қиймати бўйича муддатидан илгари тўлайди. Векселларни 1997 йил июлигача тақдим этиш зарур.

Очик турдаги Наманган «Экстракт ёғи» ҳиссадорлик жамияти аъзолари ДИҚҚАТИГА 1997 йил 21 июнь кунин соат 15.00 да Наманган «Экстракт ёғи» ҳиссадорлик жамиятининг 1996 йил якуни бўйича умумий йиғилиши бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги космонавт-учувчи В. А. Жоникбековга онаси Елдоки ФЕДОРОВНАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Халқ Сўзи Народное Слово

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Хатлар 33-07-48; Хўж ва қонунчилик 36-37-85; Иқтисодий 36-36-65, 36-07-94; Маънавий 36-35-60; Тунги муҳаррират 33-10-28; Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г — 0377, 46.094 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қозғ бичими А-2 Газета ИВМ компьютерда терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — Т. Абдурахмонов. Навбатчи — Р. Жумаев. Муасхххх — Ф. Бободўстов.

«Шарқ» нашриёт-матбъа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Боснига топшириш вақти—21.00 Боснига топширилди — 22.20 1 2 3 4 5 6